

## **KOVID-19 VE UMRE BİLGİLENDİRME NOTU**

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın görevi İslam Dininin inançları, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, toplumu din konusunda aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmektir.

Başkanlığın yürüttüğü din hizmetlerinden biri olan Umre İbadeti ülkemizde teveccüh gören ibadetlerin başında gelmektedir. Hac ve Umre organizasyonlarında yarım asırlık deneyime sahip olan Başkanlık, umre ibadetini yapmak üzere Suudi Arabistan'a giden vatandaşlarımızla ilgili tüm tedbirleri almakta ve büyük bir titizlikle uygulamaktadır.

Uluslararası boyutta yaşanmakta olan KOVID-19 salgını sürecinde, Diyanet İşleri Başkanlığı yönetim ve denetiminde gerçekleştirilen umre hizmetlerinin speküle edilmesi sebebiyle aşağıdaki açıklamanın yapılması yararlı görülmüştür:

Diyanet İşleri Başkanlığı ve TÜRSAB'a bağlı acenteler vasıtasıyla umreye gidişler 15 Eylül 2019 itibariyle başlamıştır.

Bu süreçte, İl ve ilçe Müftülüklerinde umrecilere yönelik yapılan seminerlerde KOVID-19 konusuna dikkat çekilmesi ile ilgili olarak 05 Şubat 2020 tarihinde yazı yazılmış, Mekke/Medine'de yapılan seminer ve rşad faaliyetlerinde de aynı konunun anlatılması için Din Hizmetleri Ataşeliğine ve Organizasyon yöneticilerine talimatlar verilmiştir.

27 Şubat 2020 tarihinden itibaren umrecilerin S. Arabistan'a girişler kapatılmış, aynı tarihten itibaren ülkemizde **S.Arabistan'a umre için gidişler de durdurulmuştur.**

(27 Şubat 2020'de Suudi Arabistan'da hiçbir vaka bulunmuyordu. Buna karşılık aynı tarihte;

- İtalya'da vaka sayısı 650, ölüm sayısı 17
  - İspanya vaka sayısı 26, ölüm sayısı 1
  - İngiltere vaka sayısı 19
- olmuştur.)

**Vatandaşlarımızın Mekke'de-Medine'de bulunduğu süre içerisinde Başkanlık personeline icra edilen irşad programlarında COVID-19 ile mücadele kapsamında yapılması gerekenler hassasiyetle vurgulanmış, konu afiş ve broşürle duyurulmuş, el dezenfektanları otellere konulmuştur.**

Sağlık Bakanlığı ile beraber süreç takip edilmiş, 28.02.2020 tarihinden itibaren dönecek olan Diyanet İşleri Başkanlığı ve TÜRSAB'a bağlı umrecilerin dönüş tarihleri 28.02.2020 tarihinde Sağlık Bakanlığı'na bildirilmiştir.

02 Mart 2020'de S.Arabistan'ın doğusunda bulunan **"Katif"** şehrinde –ki bu şehir umrecilerimizin bulunduğu Mekke ve Medine'ye 1500 km uzaklıktadır- ilk vaka ortaya çıkmıştır.

Bu tarihten itibaren Sağlık Bakanlığı, umrecileri almaya giden uçaklarda sağlık personeli bulundurulması uygulamasına başlamış, dönüş uçağında vatandaşlarımız tedbir amaçlı olarak ayrıca sağlık muayenesinden geçirilmiş, uçak içerisinde vatandaşlarımızdan sağlık açısından şüpheli görülenler müşahade altına alınmıştır.

Yurda giriş yapan diğer yolculara uygulandığı gibi havalimanlarında umreden dönen vatandaşlarımıza, termal kamera vb. tedbirler uygulanmış, bilgilendirmelerde bulunulmuş, gelen vatandaşlarımızın bilgileri Sağlık Bakanlığının ilgili birimleri ile paylaşılarak belli zamanlarda kontrolleri yapılmış, 14 günlük karantina kuralına uymaları tavsiye edilmiştir.

(02.03.2020 Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin Koca'nın Twiti: **“Umre seyahatleri yeni tedbirler kapsamında; umreden dönen tüm vatandaşlarımızı tedbirler gereği sağlık muayenesinden geçiriyoruz. Umreden dönüşlerde sağlık personelimiz uçaklarda hazır bulunacak, seyahatlere görevli olarak eşlik edeceklerdir.”**)

Bu kurala uyma tavsiyesi, S. Arabistan'daki bir vakaya karşılık; vakaların kat kat fazla olduğu Avrupa ülkeleri başta olmak üzere ABD, Uzakdoğu, Asya ve Afrika ülkelerinden Türkiye'ye havayoluyla gelen yolcular için de uygulanmıştır. **(İngiltere 40 vaka, Almanya'da 150 vaka, Fransa'da 130 vaka, İspanya'da 121 vaka ve 1 ölüm ve İtalya'da ise 2.036 vaka 52 ölüm vardı.)**

(03.03.2020 Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin Koca'nın Twiti: **“Yurtdışı seyahati olanlar 14 gün uygulamasına dikkat etmeli”**)

Aynı şekilde Avrupa'da ilk vakaların görüldüğü tarihten itibaren yurda girişte havalimanlarında Arabistan'dan gelen vatandaşlarımıza uygulanan termal kamera vb. tedbirlerinden farklı bir uygulama yapılmamıştır. **(27 Ocak 2020'de Fransa'da, 31 Ocak 2020'de ise İtalya ve İngiltere'de)**

03.03.2020 tarihinde Sağlık Bakanlığına S. Arabistan'da bulunan umreciler konusunda bilgi verilmiştir.

04.03.2020 Çarşamba günü Suudi Arabistan'ın Türkiye büyükelçisi, Sn. Diyanet İşleri Başkanını ziyaret etmiş, ziyarette konu gündeme gelmiş ve etraflı bir şekilde görüşülmüştür.

06 Mart 2020 tarihinde 27 Şubat 2020'den sonra dönen umrecilerin (Diyanet/TURSAB) listesini CD ortamında bir kez daha Sağlık Bakanlığına verilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı olarak normal zamanında dönmesi gereken kafilelerin dönüşlerini öne alarak erken dönmelerini sağlamıştır. **(Cidde'den dönecek 10 kafilenin süresini 7 ile 10 gün, Medine'den dönecek 19 kafilenin süresi 4-8 gün öne alınmıştır.)**

TURSAB'a bağlı Acenteler son zamanlarda meydana gelen gelişmeler karşısında hemen harekete geçmiş, önceden S. Arabistan'a giden kafilelerin tur programlarını erkene çekmelerini sağlamıştır.

Örneğin, 28 Mart 2020 tarihinde Türkiye'ye dönmek üzere tur planlaması yapılan kafilelerin dönüş tarihleri 13-15 Mart 2020 tarihlerine çekilmiştir.

(14.03.2020 Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin Koca'nın Twiti: **“Umreden yeni döndüyseniz 14 gün kuralına uymanızı ısrarla istiyoruz. Son bir hafta içinde dönen bir yurttaşımızın testi maalesef pozitif çıktı. Yeni vakalardan endişeliyiz. Lütfen ziyaretçi kabul etmeyin. Sağlık taramasından geçmiş olmak sıfır risk anlamına gelmez.”**)

14 Mart 2020 tarihinde umreden gelen bir vatandaşımızda tanı testlerinin pozitif çıkması üzerine 15 Mart 2020 tarihinde S. Arabistan'dan dönen **umreci, çalışan ve oturumlu** olan vatandaşlarımız, bu konuda yetkili olan Sağlık Bakanlığımız tarafından Ankara, Konya, Eskişehir, Isparta ve Kayseri illerinde KYK öğrenci yurtlarında karantina altına alınmaya başlanmıştır.

Ankara'da karantinaya alınanlar arasında sadece umreciler değil, S. Arabistan'da işçi olarak çalışanlar ve orada oturmullular ile ayrıca yabancı ülke vatandaşları da bulunmaktadır.

Bu karantina uygulaması Sağlık, İçişleri, Gençlik ve Spor, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, AFAD, Kızılay ve Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından oluşturulan ekipler tarafından koordine edilmektedir.

(15.03.2020 Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın tiwiti: "Umreden dün gecedan itibaren dönen tüm yolcular, Ankara ve Konya'daki öğrenci yurtlarında karantina mantığıyla ayrı odalara yerleştirilmektedir. Şüpheli bulunanalar gelir gelmez hastaneye kaldırılıp, testleri yapılmaktadır. Tedbirlerde hep birlikte tavizsiz olalım!") (15.03.2020 Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın tiwiti: "Umreden daha önce dönenler tıpkı şimdi döneneler gibi sağlık taramasından geçirildi. Şüphelilerin testleri yapıldı. Umre ziyaretçileri virüse karşı tedbirlerini ise seyahatlerinde sağlık ekiplerimizin verdiği eğitimle aldı. Ülkede ilk 14 günü henüz doldurmayanları takip ediyoruz.")

Bu bilgiler ışığında, Avrupa ve ABD başta olmak üzere pek çok ülkeden, yurdumuza girişler devam ederken, virüsün yayılmasının sadece S. Arabistan'dan gelen ve umreden dönen vurgusu öne çıkarılarak yapılan değerlendirmeler, kamuoyunu bilgilendirme adına doğru değildir. (son bir ay içinde yurtdışından gelenlerin sayısı 370.000'in üzerindedir)

#### İSTATİSTİK -1

| ÜLKELER      | İLK VAKA TARİHİ | UÇUŞ İPTAL TARİHLERİ | UÇUŞLARIN İPTAL TARİHİNDEKİ |             |
|--------------|-----------------|----------------------|-----------------------------|-------------|
|              |                 |                      | VAKA SAYISI                 | ÖLÜM SAYISI |
| Almanya      | 24 Şubat 2020   | 14 Mart 2020         | 3.795                       | 8           |
| Fransa       | 25 Şubat 2020   | 14 Mart 2020         | 4.499                       | 91          |
| İtalya       | 31 Ocak 2020    | 29 Şubat 2020        | 1.128                       | 29          |
| İspanya      | 31 Ocak 2020    | 13 Mart 2020         | 5.232                       | 133         |
| İngiltere    | 31 Ocak 2020    | 16 Mart 2020         | 1.543                       | 55          |
| S. Arabistan | 02 Mart 2020    | 16 Mart 2020         | 238                         | 0           |

#### İSTATİSTİK- 2

##### 02 MART 2020 TARİHİNDE ÜLKELERDEKİ VAKA VE ÖLÜMLER

| 02 MART 2020 TARİHİNDE ÜLKELERDEKİ |             |             |
|------------------------------------|-------------|-------------|
| ÜLKELER                            | VAKA SAYISI | ÖLÜM SAYISI |
| Almanya                            | 150         |             |
| Fransa                             | 191         |             |
| İtalya                             | 2.036       | 52          |
| İspanya                            | 121         | 1           |
| İngiltere                          | 40          |             |
| S. Arabistan                       | 1           |             |

#### İSTATİSTİK-3 (KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI VERİLERİ)

##### A- OCAK 2020'DE TÜRKİYE'YE GELEN TURİST SAYISI - 6 ÜLKE VE DİĞERLERİ

| ÜLKELER       | GELEN TURİST SAYISI | TOPLAM           |
|---------------|---------------------|------------------|
| Almanya       | 122.416             | 344.659          |
| Fransa        | 31.356              |                  |
| İngiltere     | 37.660              |                  |
| İran          | 120.527             |                  |
| İspanya       | 12.775              |                  |
| İtalya        | 19.925              |                  |
| Diğer ülkeler | 1.442.776           | 1.442.776        |
| <b>TOPLAM</b> |                     | <b>1.787.435</b> |

**B- ŞUBAT 2020'DE TÜRKİYE'YE GELEN TURİST SAYISI - 6 ÜLKE ve DİĞERLERİ**

| ÜLKELER       | GELEN TURİST SAYISI | TOPLAM           |
|---------------|---------------------|------------------|
| Almanya       | 159.084             | 383.440          |
| Fransa        | 44.930              |                  |
| İngiltere     | 50.819              |                  |
| İran          | 97.547              |                  |
| İspanya       | 13.755              |                  |
| İtalya        | 17.305              |                  |
| Diğer ülkeler | 1.349.672           | 1.349.672        |
| <b>TOPLAM</b> |                     | <b>1.733.112</b> |

Mart ayı içerisinde başta Avrupa olmak üzere ABD ve diğer ülkelere yurda giriş yapanların sayısı **372.000** olarak telaffuz edilmektedir.

Mart ayının başlarından itibaren gelen umreci sayımız **21.000** civarındadır.

Aynı zaman diliminde Avrupa'dan ve diğer ülkelere gelen kişi sayısı ile kıyaslandığında yılın herhangi bir zamanında gidiş-geliş yapmış olan umreci sayısının çok az olduğunu belirtmek gerekmektedir. Suudi Arabistan'dan (Umre) gelenlerden İstanbul'da karantinaya alınmadığı halde en fazla vaka sayısının İstanbul'da çıkmış olması bu durumu doğrulamaktadır.